

# تاریخ عثمانی انجمنی

## مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولتور

### مندرجات

بروثیقہ مؤلم . . . . . افضل الدین  
» ذیل . . . . . صفوت  
سلطان عثمان ٹاپینک له سفرینہ دائر ترکیه برکتابہ سی : خلیل ادھم  
غزوات خیرالدین پاشا . . . . . نجیب عاصم  
شہزادہ خلیلک سرگذشتی . . . . . یانقواسکندرھوجی  
روم سلجوقی دولتک انقراضیلہ تشکیل ایدن طوائف ملوک (مابعد) . احمد توحید  
سلسلہ وقوعات دولت علیہ دہ ضبط ایدلیان ۱۱۴۲ سنہ سی حادثاتی . عارف  
تفرقہ : تاریخ سلطان عمد ثانی . مؤلفی قریتو وولوس . مترجی قارولیدی .

فیثانی ۵ غروش

استانبول

انتشارات حنیف و شکرانی

طبعیت شامی شری

۱۳۲۸

## شہزادہ خلیک سرگذشتی

اورخان غازی حضرت تریک معاصریتدن اولوب بولدقلری عصرک وقوعاتی ضبط و تحریر ایتمش ایکی بیژانس مورخی واردر . بری مشاہیر دانشوراندن وایمپراطور ایکنجی آندر و نیقوس پالئولوغوسک ندما مندن « نیکفوروس غریفوراس » در . دیگرری بیژانس رجال سیاسیہ مندن ایکن بالآخرہ جالس اورنک قیصری اولان و کریمہ سنی اورخان غازی بہ ترویج ایدن « ایثوآنس قانتاقوزینوس » در . بونلرک ایکییدہ معروف مورخینددر .

تواریخ عثمانیہدہ اورخان غازیک سلیمان ، مراد ، قاسم نامیلہ بالکنز اوج مخدومی ذکر اولدینی خالدہ سالف الاسامی ایکی روم مورخی دردنجی اوغلی خلیک برسرگذشتدن اوزون اوزادی بحث ایتملرددر . آنلرک ویردیکی تفصیلات بالترجمہ مجموعہ انجمنلہ نشر اولنلق تنسیب ایدلدیکندن بونسخہ بہ غریفوراسک ترجمہ سی درج اولنمش و قانتاقوزینوسک روایتیلہ بوبابده کی تقیدات و مطالعات عاجزانہم کلہ جک نسخہ بہ تعلیق قلمشددر .

مترجمی

یاققواسکندر هوچی

غریفوراسدن ترجمہ

[ ۱۳۵۶ سنہ میلادیہ سنہ ] یاز موسی ابتدالرنده ( جمادی الاخرہ ۷۵۷ ) ہیچ بکلہ نیلمیان بر وقمہ ظهور ایتمشدر کہ ظنجه جناب حق

ہونی روملرک بر آز نفس آلہ بیلملری وسین و فیرہ دنبرو دوچار اولدقلری  
فلا کتئرک دوام و تماریدنن مایوس اولمالمری ایچون صورت مخصوصہ  
اظہار و ماعدہ بیورمشدر . بو حادثہ « بیتینا ، الکانک ( الیوم  
خداوندکار ولایتی ) حکمداری اولان اورخان بک اوغلرندن برینک  
قورسانلر طرفندن قالدیرلمسی اولوب تفصیلاتی بروجه آتیدر .

§ قرہ دکز بوغازندن آشانغی بہ دوغری اینیلدیکی زمان بر کوچوک  
دکز وارد [۱] بودکز نہ بک بویوک ونہدہ بک کوچوکدر . حتی  
دنبہ بیلورکہ تقریباً طولی عرضہ ماویدر . بودکزک شرق جہتہ  
قرددن ہان اورتہسنہ قدر بر دیل اوزانوب ایکی بہ تقسیم ایدر . اولہ کہ  
صولر ایکی باجاق کبی کورینور . وبونلرک آراسندہ مذکور دیل برسئلہ  
جبال صیرتی و برزخ آسا بر شکلدہ کورینورک ایکی طرفندہ چیرینتیلی  
دالغہلری کسوب پارچہ لار ایکی طرفدہ کی صولر برر محافظہ لو لیمان تشکیل  
ایدرکہ برلیر آنلری تفریق ایتمک وایشیدوب بیلیمانلرہ لایقہلہ آکلاتمق  
ایچون برنی « داسکلیوس » کورفزی ( کللیک کورفزی ) و دیگرخی دہ  
« آتاکینوس » کورفزی ( اذمید کورفزی ) ناملریلہ تسمیہ ایدرلر .  
« بیتینا » نک بو قطعہ سی مشارالہ اورخان بک طرفندن فرزند اکبرندن  
صکرہ یا شجہ اوچنجی اوغلنہ خاص اولہرق ویرلشیدی .

بو کتچ شہزادہ گاہ دکزدن اوزاق و گاہ ساحلہ قریب محلزردہ  
کیمہ دن استحصال مآذونیتہ لزوم کورمکسزین کشت و کذار و اختیار  
اقامت ایدہ بیلور ایدی . برکون یاز کونشک شدتندن حاصل اولان  
حرارتی تکین ایتمک اوزرہ اورادہ بولنان بیوجک بر بالقجی قایغہ  
را کب اولہرق مذکور قرہ دیلک [۲] الجراقندہ طولاشمق و سرین ہوا  
آلمق ایچون برتیزہ اجراسنہ مباشرت ایلمش ایدی مکر او آرہلق سایہ

[۱] سرسہ دکزی در .

[۲] بوز برون

انداز آغا جلرله مستور بولنان اولطف ساخلك بر طرفنده بر قورصان  
 کیسی کیز لشمش ایدی که عادتی وجهله بو یالیرک کاه بر طرفنه وکاه او بر  
 طرفنه کیزلی کیزلی کیدرک ایراث خسار ایدیور وانه کچردیکی بیچاره لردن  
 آلدینی فدیة نجات ایله هم کب ثروت و عهده طائفه لرخی اعاشه ایلور ایدی .  
 بو قورصان کیسی شهرزاده بی حامل اولان بالقجی قایغه غیر مترقب بر طالع اثری  
 اوله رق در حال هجوم ایله بدضبطه کیردی واقع اولان مقاومتده قورصان لردن  
 بر قاجی مجروح اولش ایسه ده بو قسمت هیچ اوماد قلمی درجه ده و بر  
 چوق سهر طرفنده ایله بیلدکلمی استفاده نك قات قات زیاده سنی تأمین  
 ایلور ایدی بنابرین اللینه کچردکلمی ذاتک قیمتی آکلار آکلماز  
 قورصان رئیس همان متمکن اولد قلمی فوچه شهرینه متوجهاً بادبانکشان  
 عزیمت اولدی .

فوچه شهری زمان قدیمده یونانیلره عائد ایدی . او عصرده ایسه  
 تهلکه دن آزاده ومهما ممکن آسوده یاشامق ایچون اجنبی متهاجم قومشورینه  
 ویرکو ویرمکده ایدی .

فوچه شهری «اؤلویا» قطعه نك سواحلنده و «لیدیا» حدودینه  
 قریب بر کورفزک دینده واقعدر . اشبو شهرک خاککی روم امپراطوری  
 طرفدن انتخاب اولنیور سنده بو انتخاب لزومی تقدیرنده و معین بر مدت  
 ایچون وقوع بولور دی .

طوتیلان شهرزاده نك پدری اورخان نك حادثه مذکوریه مطلع اولنجه  
 غایتله کدرنبوب کیملر اولد قلمی بیله میان شقیلمی آرامقه باشلا دی .  
 برخیلی زمان بر چوق شبهه لردن و بر طاقم فرضیاتدن وظنیاتدن صکره  
 نهایت قورصانلرک فوچه لی اولد قلمی و اورایه کیتدکلمی استخبار ایدی .  
 کرچه بوشهرک اهالیسی عناصر اجنبیه ایله قاریشمش ایسه ده اکثریتله  
 روم اولوب بر درجه یه قدرده روم امپراطور لغمه منسوب ایدی . اورخان  
 نك بوشقیلردن نه برآ ونه ده بحرآ اخذ ناز ایله میه جکنی آکلایه رق روم

ایمپراطورینہ مراجعتہ محبور اولوب ایمپراطور شو فلاکتہ ختام ویردردیکی  
 واوغلتی تخلیصہ موفق اولدینی تقدیرده تمامیلہ حسن توجهنہ وصیمی  
 دوستلغہ مظهر اوله جنتی وهردرلو فد کارلتی اختیار ایلیه جکتی ومناسب  
 کوره جکی مبلغی ده ممنونیتله ویره جکتی کندونه وعد و بیان ایلدی .  
 شهزاده نك تخلیصیلہ مشغول بولندینی صیرهده اورخان بکک وارث  
 سلطتی ودولتک اداره عمومیه سنه مأمور اولان فرزند اکبری [ سلیمان  
 پاشا ] نك وفاتی وقوعبولشیدی بویکی فلاکت امیر اورخانک کدرینی بر  
 قاندها تشدید و برحیات فقط دست اشقیاده اسیر اولان اوغلتی بر آن اول  
 کورمه آرزو واشتیاقی تزید ایلدی بنا برین ایمپراطور ایله مخابره یه مأمور  
 اولان ذوات بلا اقطاع کیدوب کلورلر و ایمپراطورک غیرتی تحریک ایتمکدن  
 کیروقالمالزر وایشه بر آن اول جدیدت ایله تشبث ایتمک غیرت ایدرلردی .  
 فوجهلوره قارشو کوندریله جک کیلرک امر تجهیزینه وقوعبوله جق  
 مصارف حربیه یه مدار اولمق اوزره خاقان مشارالیه خزینہ سندن ایمپراطوره  
 کیتلو پاره اسرا واسکی بورجلرینی عفو و ابرا ایلش ایدی یونکله برابر  
 مشارالیه ایمپراطورک دشمنی و مسلح رقیبی مانه نوس ( قاناقوزینوس ) ی  
 عن قریب تشکیل و چوقدنبرو استانبولده دوام ایتمکده اولان نزاع سلطتی  
 تسویه یه یاردیم ایده جکتی وعد دخی ایلش ایدی .

ایمپراطورک برنجی تشبثی فوجہ حاکمه بو باده بر هیئت مبعوثه اعزامی  
 اولدی حاکم موسی ایله یاورئ طالعندن طولانی مغرور اولمش اولمغله  
 ایمپراطوره متکبرانہ ودرشستانه جواب ویردی و حال و موقعی فوقده  
 بیوک عنوانلر و پک چوق پاره لر طلب ایلدی ایکی اوج کره و بلکه ده  
 زیاده ایمپراطور طرفدن مراجعت وقوعبولدی . حاکم مرقوم عصیانی  
 بیله کوزه آلدیرمش و ایمپراطورک ابراز ایلدیکی غیرتی عقیم بر افسدر .  
 ایمپراطور اول وقت بوزجه و مدبلی و لتی آطه لرندن طویلادینی بر قاچ  
 کچوک برر ایکیشر صیره کورکلی کیلرله استانبولدن برابرنده بولندیردینی

اوج صیرہ کورکلی اوج بیوک سفینہ بی فوجیہ طوغری کوندردی کہ  
اوانداده قیش دخی ختامہ رسیدہ اولشدی .

ایک بہار حلول ابتدکده محاصرہ ایچون لازم کلن ترتیبات و تدابیرہ  
مباشرت ایدلدی . ساحلدن یورویش کافی اولیوب قرہ جہتدن حرکات  
عسکریہ اجرا ایدلنز ولیدیا ( صاروخان ) بکی فوجہ لیلرک اتقاقدن  
آریلوب روملر طرفہ جلب اولنمز ایسہ فوجیہ ظفریاب اولتی ممکن  
دکل ایدی . بناءً علیہ قیصر صاروخان بکنہ دست اتفاتی اوزاندی و عموجہ  
زادہ عنواتی ویرمک دوست ایدمکہ موفق اولدی و بومقدمہ دن جارت  
آلہرق فوجہ شہرنی برآ و بجرآ تضیق ایلہ عصاتہ قارشو شدتلی محاربہ  
شروع ایددی . فوجہ لیلر دخی قلعہ درونندہ شجیعانہ مقاومت  
ومدافعہ ایدیورلردی قلعہ نک ضبیطی قوۂ قریبہ کتیرلشکن مخالف  
و شدتلی برلدوس روز کارینک اسمیلہ روم لشکری رجعت ایددی . برطاقم  
بویلہ عارضہ لریلہ چوق وقت غائب اولیور ایدی محاصرہ بی بالذات اداره  
ایدن قیصر دوست و متفق اولان صاروخان بکنہ کمال امنیتی اظہار ایچون  
بعض متعلقاتیہ برابر اردو کاهنی ترک ایلہ ارمصرہ مشارالیہ مسافر اولوب  
سفرہ سندہ یمک یر و برلکده آوہ چیقار وبالذفات بتون کوتنی رفاقتدہ  
امرار ایدر و محاصرہ ایلدیکی قلعہ قحط و غلا ایلہ بلا قید و شرط تسلیم  
اولندجہ محاصرہ بی فک اتمیہ جکنی اعلان ایلر ایدی حالبوکہ صاروخان  
بکی برفکر فاندہ دوشدی برلکده طعام ایتدیکی و برابر صیدو شکارده  
بولندینی ایمپراطوری خلاف عہود اولہرق توقیف ایلمکی و بوسیله ایلہ  
بیوک برفدیۂ نجاتہ و خیل روم قصبہ لرستہ مالک اولنی و فضلہ اولہرق یار  
واغیار نظرندہ شہرت عظیمہ قزاقنی تصور ایددی و بوفکر فاسدینک  
قوہ دن فعلہ چیمسی بک قولای اولہ جتنی ظن و تخمین ایددی . لہ الحمد  
ایمپراطور محفوظ صون صدائی اولنلہ میر مومی الیہ هیچ بکلہ مدتیکی زماندہ  
قوردینی طوزاغہ کندوسی طوتلدی چونکہ صاروخان بکنک ادملرندن

بری ایمپراطورہ بو تصمیات خفیہ و خائسانہ بی خبر و یرمش ایدی بر صباخ صاروخان بکی حرمت معتادہ ایله ایمپراطورہ آت کوند رة رة بر شکار تازہ نہ و ذوق و صفاسی زیادہ اولہ جق بر ضیافتہ دعوت ایلدی . کنج ایمپراطور صاروخان بکنک کیزی تر تیندن مجاہل ایدرک کند و سنہ محرم بر شی سویلیہ جکنی و بنا برین کمی یہ تشریف لارینہ منتظر اولد یعنی بیان و ارسال پیام ایتمکله صاروخان بکی دخی بو تکلیف لایا لیا نہ بی قبول ایتدی حالبوکہ ایمپراطورک سفینہ نہ دخول ایدر ایتمز کینک خللاطری چوزیلہرک یلکنلری کشاد اولندی و مدت قلبہ طرفندہ ذکرہ آچیلدی صاروخان بکی برابرندہ بولنان شاهد لر حضورندہ نیت فاسدہ غریبہ سنی اقرار ایلدی و قلبندہ خفیاً ترتیب ایلدیکی دام اہاتی میدانہ قویدی . بر قاچ کون صکرہ میر مومی الہک زوجه سی کلوب قوجہ سنک تخلیصی ایچون فدیہ نجات اولہرق بر مقدار بارہ کتوردی واکر زوجی ہان اعادہ ایدن زہہ همچواری امارت لک تجاوزات و تعدیاتندن ویتیم لیلہ معاً اسیر ایدلک قورقوسندن وارستہ قالمق ایچون قوناغہ واصل اولور اولماز بشقہ بر سیلہ ازدواج ایلیہ جکنی اخبار ایلدی .

بونک اوزرینہ ایمپراطور کیفیتی ملاحظہ ایدوب صاروخان بکنک حبسندن بر فائدہ اولہ میہ جفتی و حتی آندن متضرر سیلہ اولہ جفتی و بودخی کندونہ بر کونا شان و شرف بخش ایدہ میہ جکنی تیقن ایتمکله مومی الہانک کتوردیکی آلتونلری علی الحساب صورتیلہ قبول و فضلہ طلب ایلدیکی مقدار ایچون چوجقارینی رهن ضقیلہ توقیف ایلیہرک زوجی صاروخان بکنی در حال صالیو زدی .

ایمپراطور بو ورطہ بی لہ الحمد مصادمہ سز بر طرف ایلد کد نصرکہ ایکنجی و دہایبوک بر موفقیته مظهر اولدی . بو موفقیته دہامہم و فوق المأمول و قطعی بروقمہ تشکیل ایلدی کہ استحصالی ایچون ہیچ بر زحمت ہیچ بر کلفت اختیار ایلدی . فی الواقع موسم صیف حلول ایدوب باشاقلر یتیشہرک اہل حصادی یچمکہ و باغلامنہ دعوت ایلدیکی بر زماندہ قیصر سابق

ایوانیس قانتاقوزینوسک اوغلی و اورخان بک قائم برادری اولان  
 مشارالیه ایمبراطور ماتہ ٹوس انشہسی اورخان بک طرفدن کوندربیلان  
 درت بیک عثمانی سواربیلہ ما کدونیاہ « وولہ رو » نام شہرہہ اقامت  
 ایتمکدہ اولان زوجہسی ایمبراطور بچہ نک خدمت محافظہ مندہ بولنان روم  
 عسکرنی تحت قوماندانہ آلوب « خریستوپولیس » جوارندہ بولنان  
 کیدلری بالمرور « فیلب » قصبہ نک اوتہ طرفندہ بولنان نواحی و قرایی  
 یغنا ایلدی . بو کوہلر مقدا روم ایمبراطور لغتہ تابع ایدیسہدہ خیلی  
 زماندنبرو صربلورک تحت حکومتہ کچمش ایدی . اولحوالیدہ بولنان  
 صرب قوماندانی روملری دفع و تنکیلہ شتاب ایلہرک وقوعہ کلان  
 مصادمہ لردہ ایمبراطور « ماتہ ٹوس » مغلوب و بقیہ السیوف اولان توابعہ  
 برابر صربلورہ اسیر اولدی .

بو خبرلر ایمبراطور ایوانیس پالہ ٹولو غوسک سمعہ واصل اولدینی  
 زمان کندوسی مدیالی آطہ مندہ بولنوب فوجہ محاصرہ نک استحضاراتیلہ  
 مشغول ایدی و طاقہ لڑہ برآز استراحت ایلملری ایچون رخصت و یرمش  
 ایدی . مذکور خبرلری ایشیدیر ایشیمز « آدیرون » جوارندہ بولنان  
 لیمانلرہ متوجہاً حرکت ایلدی و « ماتہ ٹوسی » اسیر طوتان صربلو سردارہ  
 برہیئت مبعوثہ کوندروب و مناسبات دوستانہ لرینک تجدیدینی طلب و کمال  
 تراکتلہ کندوسہ ہدایای مناسہ ارسال ایلدی و صرب سرداری موافق  
 جوابلورہ مقابلہ و اسیری « ماتہ ٹوسی » ہیئت مبعوثہ مذکورہ بہ تسلیم  
 ایلدی . ایمبراطور دخی مؤتمن آدملرلہ ماتہ ٹوسی زوجہ سیلہ برابر بوزجہ  
 آطہ بہ کوندردی و اوغللرینی مدیالی آطہ نک ادارہ سنہ مأمور اولان  
 قائم برادری « قاتالوزیو [۱] » بہ تودیع ایلدی فی الواقع بوندن اقدام  
 ماتہ ٹوسک و زوجہسی برنسک و اوغللرینک اقامتکاهی اولان « غراتیا  
 نوبولیس ( فرہجک ) » ایمبراطور پالہ ٹولو غوس طرفدن عنوۃ فتح اولندینی



زمان مشارالہا پرنسک یانندہ ہنوز اسیر اولمافش اولان زوجیلہ برطاقم  
 یزانس رجالی میانہ لرنندہ تعاطی اولنمش مخابرہ خفیہ اوراقی انہ کچمش  
 و بو اوراقک مندرجاتندن رجال مذکورہ نك مومی الہا حقتندہ محبت  
 و عبودیتندہ و ایمراطور پالہ ٹولوغوسک ہلا کیچون حاضر لنمش طوزاقلرہ  
 واقف اولمش ایدی [۱] . بناءً علی ذلک ایمراطور مشغولیت حاضرہ سنی  
 تأخیر برلہ تبدیل قیافت ایدہ رنک و عائلہ نہ بیلہ خبر و یرمیدرک علی العجلہ  
 اوج صرہ کورکلی برکمی بہ را کباً یزانہ عودت ایدی و سراہہ واصل  
 اولنجیہ و زوجہ سی ایلہ ملاقات ایدنجیہ و ورودنی اعلان ایلنجیہ دیکین  
 اہالی بلدہ دن ہیچ کیسہ خبردار اولمدی . اورخان بک بو سیاحتدن  
 خبردار اولدقدہ بربری آرقہ مندہ سفرا اعزامیلہ پالہ ٹولوغوسہ بطائتدن  
 شکایت واکر روملر یکیدن تعرضات و تہاجاتہ معروض اولمق ایستہ منزل  
 ایسہ اوغلنک تخلصی ایچون فوجیہ سرباً بتکرار عزیمت ایلکی توصیہ  
 ایدی . پالہ ٹولوغوس رقبی لہنہ استانبولہ رونما اولان جریانک اوکنی  
 آلوب قرق کون ظرفندہ اورتہ لئی تسکینہ ظفریاب اولدی .

قیصر پانتخندہ کی شو ایسی بیتیروبدہ دو تمانہ عزیمت ایدہ جکی اٹاندہ  
 دو تمانک یزانہ عودت ایلکدہ اولدینقی ایشیدہ رنک فوق العادہ تہور  
 کوستردی . چونکہ دو تمانک بوزجہ آطہ مندن استانبولہ عودتی ایمراطورک  
 معلوماتی وامری اولقسزین وقوعبولوب عکر ایچون خدمت لرنی ترک  
 ایتک سرکشک اثری ایدی . کرچہ ضابطان فوجہ محاصرہ سیچون  
 مقتضی لوازمک فقدانندن و فترت حالتندہ بولنان طائفہ لرنک ادارہ سی امکان  
 خارجندہ اولدینندن طولایی عودتہ مجبور اولدق لرنی مقام مدافعہ دہ ادا  
 ایتدیلر ایسہ دہ بونلرک دخی طور و حرکت لری و موفقیت سزلک لری

[۱] شرکت سلطنت اصولی یزانس دولتندہ جاری اولدینندن ایثو آتیس  
 پالہ ٹولوغوس ایلہ برابر ماتہ ٹوس قاتاقوزینوس دخی جبراً اعلان سلطنت ایلش  
 ایدی . آرہ لرنندہ کی رقابت و خصومت بوندن ناشیدر . ایکسیدخی ایمراطور و قیصر  
 عنوانہ مالک ایدی .

ایمپراطورک دہا آز نفرتی موجب اولدی حالبوکہ حدتی یالکز برقاچ کلمہ ایله حس ایترمش ایدی چونکہ دہا سرت حرکت ایتمکہ وقت وحال مساعد دکل ایدی برطرفدن دوئمانک سرکشلکی ودیگر طرفدن اورخان بکک تہدیدی کندوسنی احتیاطلہ معاملہ ایتمکہ مجبور ایلورایدی همان استانبولدن حرکتلہ رفاقتہ یالکز بر صرہ کورکلی ایچی کمی آلوب «پریقونیسوس» دنیلان لیمانہ موصلت ایلدی و بورادن اورخان بکک عرض خلوصلہ سوء ظنہ مائل اولان حدتی تسکین و یقیندہ یالکز قولاً دکل ہر درلو جیلہ دن معرا اولہرق فعلاً ابراز آثار مخالفت ایلیہ جکنی تأمین ایتدی بعدہ بریقونیسوسدن بوزجہ آطیہ متوجہاً بادبان کشای عزیمت اولدی ایستہ بوزجہ آطیہ وارلدقدہ کرک اورخان بکک اوغلی ایچون فدیہ نجات اولہرق ویریلہ جک مبلنی تقدیر و کرک کیزلیجہ فاد قارشدر مقدمہ اولدینی روایت اولتان و جزیرہ قلمہ بند اولان قائم برادری ماتہ ٹوسک محافظہ سی ایچون لازم کلن تدابیری اتخاذا ایلمکہ مساعد وقت بولہ ییلدی وقوعات جریان ایلمکدہ ایکن کوز موسی دہ ختام بولدی .

عقیندہ کلان قیش پک سرت اولدی زیادہ سیلہ قار یاغدی واریہ رک خانہ لک اطرافی صو ایچندہ قالدی . بناءً علیہ ایمپراطور بوزجہ اطہدہ اقامتی تمدید ایلدی و امور حکومتہ صرف ایلدیکی اقدامات کثیرہ ارسندہ رقیبی وقائم برادری قیصر ماتہ ٹوسک موقوفیت ابدیہ سی چارہ سی تأمل ایلہ موسی الیبی مدیولی اطہنہ کوندرمکی و اورانک حاکمی اولان اصدقا سندن وانشہ سی لائین قاتالوزونک محافظہ سندہ براقنی مناسب کوردی و اولو جہلہ ایجابی اجرا ایتدی . بعدہ اورخان بکک اوغلی حقتدہ کی تشبثاتی اکیال ایچون فوجیہ متوجہاً یولہ چیقدی فقط ینہ نائل امل اولہ سیوب بتکرار عودت ایلدی . بوواندہ موسم شتا دخی ختام بولدی .

اوہنکامدہ ایمپراطور بردفعہ دہا ییزانہ دوئمش و اورخان بک دخی

قرہ دن بہار اوائلندہ بیتیناک اقطار علیاندن خانکدوہ (قاضی کوہی) قدر کلہزک ساحل بحرک متہاسندہ رکزخیام ایلمشدر وخیمہ کاهندن خبر ارساللہ اوغلنک تخلیصی حقدہ مبادلہ افکار ایلمکہ ایمراطوری دعوت ایتمشدر. واقعا ایکی حکمدار بالذات کورشمیدیلر فقط قایقرو آدملر واسطہ سبلہ خبر لشدیلر ارہ لرندہ کی مافہ بیوک دکل ایدی چونکہ ایمراطور بخارہ بی تسہیل ایچون ساحلہ یقین یزانلیلرک «آرقلا» تسمیہ ایلدکلری دکر اورتہ سندہ بر قله نک بالاسندہ چادرینی قورمش [۱] و معیتلہ برابر اورادہ اوچ کون قالمشدر. بو اوچ کون ظرفندہ آدملری معرفتیلہ تعاطی ایلدکلری سوزلری و یکدیگریہ ایتمکلری عہد و وعدلری علی التفصیل بیان ایلمکی زائد کوربورم اورخان بکک اسازندن قورتاریلہ جق اوغلی ایمراطورہ داماد ایلمک و آرالرنندہ چوقدنبرو متقرر اولان مصالحہ ہیچ بروقت نقض ایلمامک تمہداتک جملہ احکامندن ایدی بعدہ ایمراطور ایثو آئیس پالہ ٹولوغوس اورخان بکدن کلیتلو پازہ آلوب فوجہ بہ عزیمت ایتمدی. بو پازہ نک برمقداری شہزادہ نک فدیہ نجاتہ برمقداری دخی یزانلیلر طرفدن ویریلان تکالیف مشترکہ حصہ سنہ محبوب ایلمش ایدی. ایمراطورک فوجہ بہ مواصلتہ فوجہ حاکمی «قالوقت» کندوسندن یوزبیک آلتونہ یقین پازہ و پارلاق رتبہ لر آلہرق آنجق اووقت، بو قدر شدتلہ طلب اولنان شہزادہ بی برآز کچ وخیلی مشکلات ایلہ ایمراطورہ تسلیم ایتمشدر. ایمراطوردخی شہزادہ ایلہ برابر مسروراً یزانسہ عودت ایلمدی. موسم صیفک شدتلی زمانی ایدی ارباب زراعت اکیکلری طوپلایور ایدی. بومناسبتلہ مصالحہ منققدہ یکیدن تأکید اولنمش وروم ایمراطورلنی داخلدہ اعادہ سکون ایتمش اولدیتندن زراع کمال خواہش ایلہ ترالرنندہ کی ایشرینہ قویولدیملر ایمراطور پالہ ٹولوغوس اورخان بکک اوغلی ایلہ اوچ صیرہ کورکلکی برکمی بہ راکب اولمشلر ایدی. یانلرنندہ کورہک ایلہ سابح

اولان سفائن سائرہ دن اورخان بک طرفدن وعدا اولنان مصالحہ دن طولایی  
آل قیشلر و بوکک مسروریت صداری ایشیدیلورایدی . فی الحقیقہ بو وعدلر  
برامید برکولکہ بررؤیا اولیوب میدانہ چیقمش برحقیقت وانانلرک حامی  
ازلیسی اولان جناب پروردکارک الطاف مالانہایہ سی سایہ سنده رھین  
فلاخ وبداهت اولمش برامرخیر واقعدر .

ایمپراطور طرفدن شہزادہ بہ نہ درجہ حن قبول وانار محالست  
ومعاملات نوازشکارانہ ابراز وضیافتلر دہ « اوغلم و دامادم » خطاب لطیفیہ  
اعزاز ایدلدیکنی و کندینہ احسان ایدیلان متعدد البسہ مطظہ تک  
ایکیدہ بردہ تبدیلیہ خلقک بر معتاد سودیکی بویلہ احتشاملی نمایشلرک  
تعداد وتفصیلی زائد کوربورم چونکہ بونلر جملہ جہ مشہود ومعلومدر  
آردن مؤثری استدلال اتمک نوع بی بشرک فطرتندہ مرکوز اولدیقتدن  
شہزادہ حقندہ بذل اولنان شوائفات وتلطیفات عثمانلورلہ یزانسلیلرک  
آراندہ تیمنا جاکبیر اولہ جق روابط دوستیہ بر اعة استہلال عداولندی  
کذلک شہزادہ تک قرمہ چیقار چیقماز یزانس اھالیلہ ومحال متجاوزہ دن  
قوشان خلقک و اجانبک لاجل المشاہدہ تھالکنی ومظہر اولدیغنی  
تلطیفات مابہ الافتخاری مفصلاً بیانی دخی فضلہ کوربورم والحاصل  
اختصاری اختیار ایدہ رک دیہ بیلورز کہ سرای ایمپراطوری بہ  
متوجہاً ایمپراطور وشہزادہ یان یانہ آت اوزرندہ آلایلہ کیندکلیغنی  
بتون عالم مع المسار تماشایلشدر . سرای ایمپراطوری بہ اسب سوار  
اولہرق یالکز ایمپراطور و اوغللری وبرادرلری کیرہ بیلیمک اصول  
تشریفاتہ اقتضاسندن اولدیقتدن شہزادہ سرای قپوسنہ تقرب ایدنجہ  
آتندن اینمک استہ مکلہ ایمپراطور الی صیق طوتہرق سرایہ آت اوزرندہ دخول  
ایتمنی وآتندن ایتمانی سولیش وآتک دیزکیلرندن چکدرک ایلری بہ  
سوق ایتمش ایسہدہ کنج شہزادہ کندینہ کوستریلان فرط تعظیم  
واحترامدن طولایی محجوب اولوب سرای قپوسندن آت اوزرندہ فقط

آرزوسی خلافتدہ کچمش وایمپراطورہ عرض معذرت ایله آتک دیز۔  
 کینلرینک سربست براغلمہ سنی رجا ایلمش ایدی مع مافیہ سرای میدانک  
 اورتہنہ قدر کیتمش واوراده همان آتدن اینه رک وایمپراطورک اوکنه  
 طوغری قوشه رق ایمپراطورک اعتراضاتنه رغماً آتک دیز کیندن طوتوب  
 ینک طاشنه قدر کتوردی وایمپراطور ایله برلکده دائرہ نه داخل  
 اولدی دائرہ مذکورده ایمپراطور بجه آئی بولنیوردی مشار الہیانی  
 کورنجہ کمال احترامله انخاصورتیله سلامله بهرق بوکلمہ لری ایراد ایلدی .  
 « سرائی آتجق خالق رب العالمین بیلور ناصل بن علی النغله اسپر اولدم »  
 « وعائلہ مک آغوش محبتدن مهجور ونه قدر مدت وطنمدن دور قالدیم »  
 « ونه بلالره دوچار اولدم صیف وشتانک کرم و سردینه الیر میه رق بحرأ »  
 « وبرأ نیجه محن و مشاقه تحمل ایدن ایمپراطور اقدم حضرت لری ابدال »  
 « بیوردقلری/ همت سایه سنده بی اسارتدن نخلیص ایلدی بندن البتہ بالمقابله »  
 « بولطفه قارشو هیچ بر مکافات بکله مزله چونکه بویله برشی قدر تمک »  
 « فوقنده در حالبوکه قدر تم یتدیکی قدر و حیاتم دوام ایتدیجه خدمت لرینه »  
 « هر مناسب خصوص ایچون بتون غیر تمی بتون آرزومی فدا ایدہ حکم »  
 مارالذکر کلماتی و آکامائل افاداتی بسط ایلدکن و مناسب جواب لری  
 آلدق دینصرکه کنج شهزاده سرای داخنده وایمپراطور دائرہ سی قربنده  
 تخصیص اولتان کوشکه چکلدی . بعدہ شهزاده زینتلی البتہ وکوه لری  
 صیق صیق تبدیل ایله خلقه کورندیکنی وکرک ایمپراطور وایمپرا طور بجه  
 حضراتی وکرکه بیزانس رجال وزادکانی طرف لرندن کندیسنه اعطا ایدیلان  
 هدایای متوعه بی وکذا حمام استراحت لری و محتشم ضیافت لری و مندب  
 آلایلری اوزون اوزادی ذکر و بیان ایتک بیلزوم در . ذاتاً بوشیلر هر کسک  
 خاطر نده اولدیغندن سکوت ایله کچیر مک اولی در بونده شایان تحسین  
 و حیرت برشی واریسه اوده ایمپراطورک عالی جناب لری چونکه بواکنجه لر  
 انسانده ایکی یاشنده برچو جنی مبتلا اولدینی خسته لقدن رهایاب اوله میه رق

برقاج کون ظرفنده وفات ایندیکی حالده ایمپراطورک متانت قلبی وخصلت مهمانپوریسی مافرنسک حظ و سرورینی خلددار ایتمکه راضی اولمدی وایغای رسم تعزیت ایچون ارککلره وقادینلره یالکنز برکون حصر و تخصیص ایدوب اوکونده اجرای داب ماتم اولنمش وایرتسی کون سرای ایمپراطوریده اکلنجه ویزم صفالرك دوامنه اوامر قطعیه ویرمشدر . جنازه آلایندن ایکی کون صکره ایدی که برعات مرعیه قدیمه وجهله شهباده بی دعوت ایدوب نشانلیسی اولان وهنوزاون یاشنه کیرن ایرینی نامنده کی کریمه سنی کوستردی .

یزاننده حال بومرکزده ایکن اورخان بك ازنیقندن ازیمیده کیتمشیدی ایمپراطور شهباده ایله برلکده برکی یه یینهرك ایکنجی کونی ازیمیده واصل اولدی وسوکیلی اوغلنی اورخان بکه تسلیم ایلدی و آئی ولی عهد انتخاب ایتمنی رجا ایندی و دیدیکه : حق بود! چونکه شهباده مشارالیه اوغلرینک اک سوکیلیسی و کریمه سنک نشانلیسی اولوب جسور، قوی البنیه، عاقل، فعال ولی عهد حکومت اولغه مستحق واحقدر نانائاً اورخان بك دخی بوکا متمایل ایدی ایمپراطورک شو افاداتی میلان فکریسه برقات دها تقویه ویرمکه ایلروده بونک اسباب حصولی احضاره قرار ویردی . بناءً علیه اوراده بولنان روم لشکری مفرزه سیله ییزانس رجانلندن تورک عسکرله قاریشیق عظیم بر آلائی ترتیب ایدیلهرک و طبل و کوس و تقاره صدالری کنکره آسمانه چیقارق شهباده دارات فوق المعاد ایله لوای قدیمک مرکز جدیدی اولان ازنیقه کتورلدی . ازنیق قصبهسی اولوقت « بیتیا » قطعه سنده بولنان مشاهیر و معتبرانک جمعی اولوب دروننده متمکن اولان عناصر مختلفه یعنی تورک ویرلی وقائلری مختلط کسان و عنصر مزدن اولوب اسیر دوشهرك کوله کبی تورکلرک خدمتده بولنانلر قویون، صیغیر، قماش مثلوه دایای متعدده و متنوعه کتوروب تقدیم ایندیله شهباده یه رفاقت ایدن بتون ییزانسلیلر برقاج کون صکره سیاحلرندن هدایای و فیره ایله عودت ایلشلردر .

اوسیرہدہ پک قوراق کیدن موسم صیف دخی ختام بولدی یاغمور۔  
 سزلقدن رطوبت اثری هیچ حس اولنماشیدی . باغجیلر بیله یأس تام  
 اچنجدہ ایدی اوزوم و شراب قحطی اوله جننی آشکارا ایدی . حالبوکه حیرت!  
 بونک عکسی وقوعبولمشدر فیاض مطلق حضرتلرینک الطاف و عنایاتنک  
 نہاتی اولمدیقنی هرکس مقر و معترف اولوب بونک جملہ اثارندن دکلہ  
 ایدی کہ همان بردن برہ تورکلرک ہنگام فعالیتلرنده روم بیلدہ کی شہرلرک  
 خارجندہ بولنان باغ و بوستانلری تخریب ایش و استانبول قبوللری  
 مدودیتہ مشابہ بر حالہ کتیرمندن و پایتخت سورلری خارجندہ باغ  
 و باغچہلری اہالیدن و یاچیندن ایصرزچول کی خالی برافش ایکن روملر  
 اورخان بکک اوغلنک اسارتی مٹھسندن طولای ہیچ اولمازسہ برمدت  
 ایچون بکلمدکلری و اومدقلری بر حریت و نعمتہ مظہر اولدیلر و یقین  
 و قتلردہ و حتی بر حالہ و اشقیایا بلہ مملو اولان « تراکی » قطعہ سی  
 مدنی و یکیدن / مکون اولمقہ یوز طوتدی . بوندنماعدا یازین برداملہ  
 یاغمور یاغمزین باغلردن حاصل اولان ثروت جناب حقک محضاً بر لطف  
 و احسانی دکلہ ایدی؟ اوزوم حاصلاتی اوقدر چوق اولدی کہ صاحبلری  
 شرابی قویہ جق یربولہمدی . همان هرکس کین نہنک ایکی ویا اوج مثلنی  
 استحصال ایلدی . بش مثلنی الانلر بیله اولدی . اشته مددرس ضعفا  
 و بیچارکان اولان جناب و اہب العطا یا منع جود و عنایتندن بونجہ نیم و الطاف  
 احسان ایلدی دست مرحمتی اوزادہ رق عاجز قوللرینی قمر مہلکہدن  
 سحاب رفعت اوزرینہ چیقاردی . الحمدلہ تعالی .

